

MEDLEMSRAPPORTERING FOR

Unil AS

For 2018

"Initiativ for etisk handel (IEH) medlemmer har forpliktet seg til å sette i verk tiltak for å bidra til bedre forhold i egne leverandørkjeder."

Til lesere av rapporten

Etisk handel skal sikre at produksjon skjer på rettferdig, forsvarlig og lovlig vis. Initiativ for etisk handel (IEH) medlemmer har forpliktet seg til å sette i verk tiltak for å bidra til bedre forhold i egne leverandørkjeder. Til grunn for dette arbeidet ligger IEHs retningslinjer for etisk handel. Retningslinjene dekker områdene arbeidsforhold, menneskerettigheter, miljø og antikorrupsjon.

Medlemmene er også forpliktet til hvert år å rapportere om hvilke utfordringer de står overfor og resultatene av forbedringsarbeidet. Det er denne rapporten du sitter med nå. Rapporten er offentlig tilgjengelig.

IEHs mal for medlemsrapportering søker å svare på forventningene til arbeid med samfunnsansvar i FNs retningslinjer for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, som due diligence og interessentdialog. Den inkluderer også indikatorer for leverandørkjeden som inngår i Global Reporting Initiatives rapporteringsrammeverk. Når det gjelder leverandørkjeden, dekker rapporten også FNs Global Compact krav til framdrifts-rapportering.

Heidi Furustøl
Daglig leder IEH

Forord fra: Odd Ture Wang, Administrerende direktør Unil AS

Unil er en del av NorgesGruppen, Norges største dagligvareaktør. Som leverandør av kjente merkevarer på det norske markedet, har vi et ansvar for å sikre at miljø, etikk og helse blir ivaretatt i vår verdikjede. Unil har ansvaret for flere tusen produkter fra mange hundre leverandører og produsenter. Våre varer produseres i alle verdens hjørner og i land hvor synet på etisk forretningsdrift er annerledes enn det vårt er.

2018 har vært et veldig spennende men også et utfordrende år for oss. Vi har i flere år jobbet for å sikre at alle våre medarbeidere har de riktige holdningene når det kommer til etisk forretningskikk. Vi har følt oss sikre på at våre retningslinjer har blitt fulgt i møte med våre leverandører. Likevel har vi i 2018 opplevd en korrupsjonssak internt i organisasjonen som har rystet oss. Saken har medført tap for Unil og det har skapt ringvirkninger for flere av våre ansatte som i etterkant har opplevd en høy arbeidsbelastning. En slik hendelse er en viktig påminnelse på hvor enormt viktig det er at vi fortsetter vårt arbeid med ansvarlig innkjøpspraksis. Hvordan vi møter og kommuniserer med våre leverandører og de betingelsene vi gir våre leverandører er ikke bare viktige for oss, men også for de som jobber med å produsere våre produkter. Selv om saken har lært oss at vi har våre forbedringspunkter, opplever vi at vi har kommet styrket ut på den andre siden. Vi har fått bekreftet at måten vi jobber på i stor grad er i tråd med forventninger til beste praksis, og ikke minst har vi som organisasjon fått vist hvem vi er og hva vi er laget av ved å jobbe oss gjennom saken på en bra måte.

I 2018, har vi også vært med på seks veldig spennende og ulike prosjekter som har som formål å bedre arbeidsforhold og miljø i våre verdikjeder. Vi har igangsatt opplæring i arbeidstakeres rettigheter og forpliktelser hos tre leverandører i Kina, vi har bidratt til å utvikle en pilot for opplæring i det samme i Thailand, vi har bygget en ny auksjon-/samlingsplass for storfebønder i Naimibia, vi har bidratt med midler til Regnskogfondet gjennom salg av Paranøtter og vi har inngått et samarbeid med Oxfam for å bedre forholdene og vilkårene for basmatirisbønder i Pakistan. I tillegg har vi i samarbeid med IEH, og andre aktører på dagligvare, gjennomført en aktsomhetsvurdering på cashewnøtter i Vietnam. Dette har vært veldig lærerikt og nyttig for vårt videre arbeid med cashewnøtt-verdikjeden. Vi er takknemlige for at dette prosjektet ble initiert av IEH og den viktige rollen IEH tar ved å sette fokus på komplekse verdikjeder.

Vi i Unil skal være et forbilde når det gjelder miljø, etikk og helse og dette tydeliggjør vi med vår bærekraftsambisjon;

Vi går foran!

Vi skal etterstrebe å ta bærekraftige valg med dedikasjon og glede.

Innhold

Til lesere av rapporten	2
Forord	3
Grad av besvarelse av rapporten	5
Om bedriften	6
Mål og framdrift	9
1. FORANKRE - Forankring i bedriften og hos leverandørene	11
Forankring i bedriften	12
Intern opplæring og bevisstgjøring	12
Forankring av etiske krav i leverandørkjeden	12
2. KARTLEGGE - Kartlegging av risiko i leverandørkjeden	15
Vurdering av nye leverandører	16
Oversikt over hvor produksjonen skjer hos eksisterende leverandører	17
Metode for å kartlegge risiko hos eksisterende leverandører	20
Beskrivelse av risikobilde i leverandørkjeden	21
3. TILPASSE - Tilrettelegging av innkjøpspraksis	22
Langsiktighet i leverandørrelasjoner	23
Innkjøpspraksis	23
Vurdering av effekten av tiltak for å forbedre innkjøpspraksis	24
4. SAMARBEIDE - Forbedringer i leverandørkjeden	25
Produktdesign og råvarevalg	26
Kompetansehevingstiltak hos leverandører	26
Forbedringstiltak hos leverandører	28
Bruk av sertifisering	30
Forbedringsprosjekter og -tiltak	31
Vurdering av effekten av forbedringstiltak	31
5. KOMMUNISERE - Bevisstgjøring, dialog og oppslutning	32
Intern og ekstern kommunikasjon om etisk handel	33
Styrke oppslutningen om etisk handel og erfaringsdeling	34

Grad av besvarelse av rapporten

Medlemmer av IEH er i forskjellige faser av arbeidet med etisk handel. De tilhører ulike bransjer og møter ulike typer utfordringer. Noen handler gjennom agenter og importører og har ikke direkte kontakt med produksjonsleddet. Små bedrifter har ofte mindre ressurser enn de store til å bruke på etisk handel. Ved første gangs rapportering til IEH er virksomhetens datainnsamling dessuten ofte i startfasen.

Derfor gis det anledning til å velge bort ett eller flere spørsmål. Spørsmål som krysses av med «nei» blir skjult i rapporten. Som standard er det krysset av ja for alle spørsmål. Rapportlesere finner fullstendig mal med alle spørsmål på www.ieh.no.

For hvert spørsmål som ikke besvares, skal det gis en begrunnelse for hvorfor.

	JA	NEI
Trinn 2 - Screening av nye leverandører (indikator 2-1, punkt b-d)	☒	☐
Trinn 2 - Kartlegging av forhold hos enkeltleverandører (spørsmål 2.5)	☒	☐
Trinn 2 - Antall eksisterende leverandører kartlagt fordelt på metode (indikator 2-2)	☒	☐
Trinn 3 - Medgått tid for å betale leverandører (indikator 3-2)	☒	☐
Trinn 4 - Kompetansehevingstiltak hos leverandører (spørsmål 4.3)	☒	☐
Trinn 4 - Forbedringstiltak som gjelder arbeidsstandarder og menneskerettigheter (ind. 4-1)	☒	☐
Trinn 4 - Kartlegging og tiltak som gjelder arbeideres lønn (spørsmål 4.4)	☒	☐
Trinn 4 - Tiltak som gjelder fagorganisering og kollektive forhandlinger (spørsmål 4.5)	☐	☒
Trinn 4 - Forbedringstiltak - utbedring av mangler - som gjelder miljø (indikator 4-2)	☐	☒
Trinn 4 - Forbedringstiltak som gjelder korrupsjon (spørsmål 4.6)	☒	☐
Trinn 4 - Sertifisering av produkter, materialer og tjenester (indikator 4-3)	☒	☐
Trinn 4 - Forbedringsprosjekter og tiltak (spørsmål 4.8)	☒	☐
Trinn 5 - Kommunikasjon med interessenter (spørsmål 5.3)	☒	☐
Trinn 5 - Håndtering av klager (spørsmål 5.6)	☐	☒
Trinn 5 - Antall klager og tiltak (Indikator 5-1)	☐	☒

Oppgi begrunnelse for at spørsmål ikke besvares:

Vi har i rapporteringsåret ikke jobbet konkret med tiltak som gjelder fagorganisering og kollektive forhandlinger, forbedringstiltak på miljø hos våre leverandører og håndtering av klager og varsling om risikoforhold i leverandørkjeden.

Om bedriften

Navn:

Unil AS

Viktigste merkenavn, produkter og tjenester:

NorgesGruppens egne merkevarer. First Price, Eldorado, Jacobs Utvalgte, Unik, Fiskemannen, Folkets, Fersk og Ferdig, Seidel, GoEco, Smart.

Beskrivelse av bedriftens struktur:

100% eid av NorgesGruppen

Adresse hovedkontor:

Karenslyst allè 12-14 Oslo.

Bedriftens størrelse:

Antall ansatte:

150

Omsetning (NOK):

8 111 028 208

Overordnet beskrivelse av leverandørkjeden:

Hvilke innkjøp som omfattes av rapporten:

Import, utvikling, innkjøp og markedsføring av produkter under NorgesGruppens egne merker. Våre merkevarer selges i NorgesGruppens butikker, til storhusholdningskunder, bensinstasjoner med flere.

Antall leverandører:

516

Verdi av innkjøp fordelt på type vare og tjenester, leverandørtype (f.eks. produsent, mellomledd) og region/land:

Typer varer og tjenester	Prosentandel av innkjøp (%)
Tørrvarer (mat ikke temperert) og Non-Food	40 %
Ferskvarer (Kjøøl/ frys mat)	51 %
Storhusholdningsartikler	9 %

Leverandørtype:	Prosentandel av innkjøp (%)
Produsent	96 %
Agent	4 %

Region/land:	Prosentandel av innkjøp (%)
Norge	69 %
Amerika (Sør og Nord)	2 %
Asia	3 %
Afrika	2 %
Europa (eks. Norge)	24 %

Kontaktinformasjon for rapporten:

Kontaktperson: Julie Haugli Aarnæs

Tittel: Fagsjef Bærekraftig Handel

Epost: julie.haugli.aarnaes@unil.no

Telefon: 98680001

Innmeldingsår i IEH:

2014

“Vi skal ha kontroll og kunnskap om hvor og hvordan våre produkter produseres, med hvilke råvarer, og hvordan menneskerettigheter er ivaretatt i vår verdikjede.”

Foto: Shutterstock

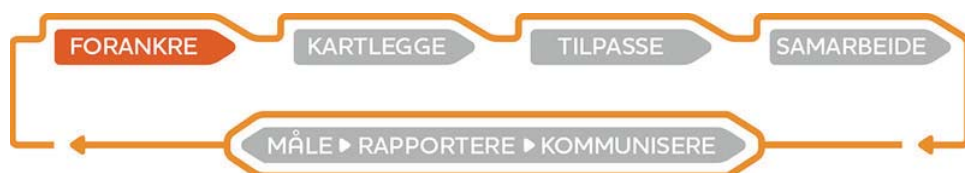

Mål og framdrift i rapporteringsåret

Mål	Status	Gjelder trinn i IEHs implementeringsmodell				
		1	2	3	4	5
Registrere alle våre leverandører i risikoland og leverandører av risikoprodukter i BSCI	ca 76% fullført	☒	☒	☒	☒	☒
Årlig gjennomgang med alle innkjøpssjefer på handlingsplan for etisk innkjøpspraksis	Fullført	☒	☒	☒	☒	☒
Skape utvikling gjennom minst et nytt prosjekt knyttet til verdikjeden	Fullført	☒	☒	☒	☒	☒
Dilemmeatretning for alle nyansatte	Fullført	☒	☒	☒	☒	☒

Mål for kommende år

Mål	Gjelder trinn i IEHs implementeringsmodell				
	1	2	3	4	5
Registrere alle våre leverandører i risikoland og leverandører av risikoprodukter i BSCI	☒	☒	☒	☒	☒
Årlig gjennomgang med alle innkjøpssjefer på handlingsplan for etisk innkjøpspraksis	☒	☒	☒	☒	☒
Skape utvikling gjennom minst et nytt prosjekt knyttet til verdikjeden	☒	☒	☒	☒	☒
Dilemmeatretning for alle nyansatte	☒	☒	☒	☒	☒
Utvide retningslinjer/mål for ansvarlig innkjøp	☒	☒	☒	☒	☒

1. FORANKRE

Forankring i bedriften og hos leverandørene

1. FORANKRE FORANKRING I BEDRIFTEN OG HOS LEVERANDØRENE

Forankring i bedriften

Q1.1 Beskriv hvordan arbeidet med etisk handel er forankret i styret:

Unil AS er et heleid datterselskap av NorgesGruppen og forholder seg til konsernets føringer. I Unil er Administrerende direktør involvert i arbeidet med etisk handel og mottar oppdateringer basert på handlingsplanen for etisk handel gjennom ledergruppen. Etisk handel rapporteres også til NG på konsernnivå.

Q1.2 Beskriv hvordan arbeidet med etisk handel er forankret i ledelsen:

Navn og stilling på person(er) i ledelsen med etisk handel som del av sitt hovedansvar:

Odd Ture Wang, Administrerende direktør. Wibecke Ødegård Johansen, Kvalitetssjef. Stian Rasch, markedssjef for tørr/ non-food. Jon Jakobsen, markedssjef for fersk og frys. Cato Johannessen Korsgården, Markedssjef Storhusholdning.

Hvorvidt incentiver/bonusordninger er koplet til arbeidet med etisk handel:

Nei

Hvorvidt det er etablert rapporteringsrutiner for arbeidet med etisk handel:

Både fagsjef bærekraftig handel og kategori- og innkjøpssjefer rapporterer på mål innenfor etisk handel

Annet:

Det rapporteres også i henhold til KPIer og mål frem mot 2020. Utvalgte KPIer er direkte relatert til etisk handel, feks. bruken av sertifiseringer som Fairtrade, UTZ mm. Rapportering på disse KPIene er offentliggjorte i årlig Bærekraftsrapport.

Intern opplæring og bevisstgjøring

Q1.3 Beskriv hvilke interne opplærings- og bevisstgjøringsbehov som er identifisert:

Unil har siden 2014 arbeidet for å implementere gode prosesser for etisk handel. Unil jobber kontinuerlig med å forbedre disse prosessene, hvorav opplæring av ansatte er en viktig del. Opplæring innenfor bærekraftig handel er obligatorisk for alle nyansatte. Opplæringen internt blir i all hovedsak gjennomført av Fagsjef for Bærekraftig Handel, men opplæringen kan også innebære kurs og invitasjon av eksterne fagpersoner.

Q1.4 Beskriv opplærings- og informasjonstiltak som er gjennomført i rapporteringsåret:

Det er gjennomført samtaler med hver enkelt kategori-innkjøpssjef, med det formål å lage konkrete handlingsplaner med fokus på bærekraft/etisk handel. Gjennom en slik årlig gjennomgang av handlingsplanene blir det informert og lært opp i nye risikoområder relevante for den enkelte kategori-innkjøpsjef. Opplæring i bærekraftige verdikjeder og Antikorupsjons- og dilemmatruening følges også opp ved nyansettelser.

Forankring av etiske krav i leverandørkjeden

Q1.5 Oppgi en fullstendig nettsadresse til bedriftens retningslinjer for etisk handel, eller legg dem ved.

CoC vedlagt.

Q1.6 Beskriv bedriftens formidling til og dialog med leverandører om retningslinjene. Beskriv:

Hvordan hensikten med retningslinjene blir kommunisert:

Unil har som policy at alle leverandører skal signere vår CoC og at alle leverandører i risikoland skal være villige til å registreres i Amfori/BSCI og videre utføre sosiale revisjoner. Alle nye leverandører i risikoland blir informert om deres forpliktelser under Amfori/BSCI på forhånd av kontraktsinngåelse. Unils CoC er vedlagt kontrakt. Ut over dette er formidlingen og dialogen ikke formalisert.

Systemer for tilbakemelding og dialog med leverandørene:

Kategori-innkjøpsjef formidler i samarbeid med fagsjefer på kvalitet, formelle krav til nye leverandører før og under nye kontraktsrunder. Dersom leverandører har ytterlige tilbakemeldinger eller spørsmål vedrørende disse kravene, stilles dette ofte direkte til kategori-innkjøpsjefer. Kategori-innkjøpsjefer viderefremidler dette videre til Fagsjef Bærekraftig Handel, som i noen tilfeller tar dialogen videre med leverandørene. I spesifikke situasjoner, spesielt ved brudd av retningslinjer, følger Fagsjef Bærekraftig Handel opp dialog med leverandører med det formål å sammen finne gode løsninger.

Hvorvidt leverandører blir belønnet for gode arbeidsforhold, forbedret miljøhåndtering og annet:

Unil har ingen formelle belønningssystemer. Det jobbes i 2019 med en mer formell pre-evaluering av nye leverandører.

Hvorvidt retningslinjene er oversatt til lokale språk:

Unils CoC eksisterer på norsk og engelsk. Vi støtter oss også på Amfori/BSCI CoC som er oversatt til Arabisk, Bengali, Burmesisk, Kinesisk, Fransk, Tysk, Hindi, Spansk, Thai, Tyrkisk, Vietnamesisk.

Eventuelle andre relevante opplysninger:

Q1.7 Beskriv i hvilket omfang retningslinjene er formidlet til underleverandører og videre nedover i leverandørkjeden, og hva bedriften gjør for å sørge for at så skjer.

Vi har i 2018 laget et nytt system for lagring av CoC og antall leverandører med signert CoC er derfor mindre i 2018 enn i de foregående årene.

Indikator 1-1: Angi prosentandel av bedriftens førsteledsleverandører, som omfattes av rapporten, som er blitt kommunisert og har godtatt retningslinjene for etisk handel:

	2018	2017	2016
Total antall leverandører	516	470	350
Prosentandel basert på antall:	15 %	75 %	100 %
Prosentandel basert på innkjøpsvolum:	15 %	75 %	100 %

2. KARTLEGGE

Kartlegging av risiko i leverandørkjeden

2. KARTLEGGING AV RISIKO I LEVERANDØRKJEDEN (DUE DILIGENCE)

Vurdering av nye leverandører

Q2.1 Beskriv hvordan bedriften innlemmer hensynet til etisk handel når nye leverandører velges.

Beskriv hvilke kriterier som fører til at en leverandør ikke benyttes:

Minimumskrav som godkjenning av CoC, akseptere å bli medlem av BSCI (risikoland) og utfylling av prequalification skjema. Unil vektlegger også at leverandører viser endringsvilje og vilje til å holde gode dialoger for å sammen kunne finne frem til gode løsninger på eventuelle brudd på CoC. Dersom leverandører ikke viser tegn til endring eller vilje til å forbedre situasjon, kan det på sikt føre til en revurdering av leverandørforholdet.

Beskriv hvilke kriterier som fører til at det stilles forbedringskrav til leverandøren:

Utgangspunkt er BSCIs risikolandliste samt intern land-/ råvarerisikovurdering. Har vi leverandører som enten produserer eller har råvarer fra disse landene krever vi dokumentasjon i henhold til relevant problemstilling. Dersom leverandøren allerede har en BSCI-revisjon vil vi ta utgangspunkt i resultatene fra denne for å stille krav til forbedring. SEDEX/SMETA-revisjoner samt SA8000 aksepteres også. Vi jobber i tillegg sammen med United Nordic, vår nordiske innkjøpsorganisasjon for å stille oss samlet bak forbedringskrav til leverandøren.

Velg fra liste hvilke konkrete metoder som benyttes i vurderingen:

- Egenrapporterings skjema
- Egne besøk
- Inspeksjoner
- Rapporter fra tidligere inspeksjoner
- Valg av sertifiserte bedrifter
- Leverandøren har program for oppfølging av sine leverandører
- Annet

Gi nærmere beskrivelse av metodene som har vært benyttet:

Nytt av året 2018 er at vi har et prosjekteringsverktøy der alle nye produkter må CSR evalueres før man kan gå videre med evt. forhandlinger. Her evaluerer man på råvare og land og etterspør relevant dokumentasjon fra leverandøren. Dette har vært mer hensiktsmessig for Unil da leverandører kan benytte flere forskjellige produsenter og vi ønsker detaljkunnskap på produsentnivå. Vi har derfor sluttet med den tidligere versjonen av egenrapporterings skjemaet som gjenspeiles i estimat av nye leverandører som har blitt kartlagt i indikator 2-1 A. I 2019 vil dette estimatet være 100 %. Både produktsjefer og fagsjefer for kvalitet gjennomfører regelmessige leverandørbesøk. Vi gjennomførte i 2018 15 leverandørbesøk hvor etikk var hovedfokuset.

Indikator 2-1: Vurdering av nye leverandører og resulterende tiltak

A) Angi prosentandel av nye leverandører som har blitt kartlagt for enten arbeidsforhold, menneskerettigheter, miljøforhold eller korrupsjon, eller for program for å følge opp sin leverandørkjede på disse områdene:

Prosentandel av nye leverandører kartlagt	2018	2017	2016
Prosentandel av nye leverandører kartlagt:	50 %	80 %	80 %

B) Beskriv de viktigste manglene, relatert til de etiske kravene eller leverandør-oppfølgingsprogram, som er avdekket i kartleggingen og i hvilke land de forekommer:

Kartlagte mangler i 2018	Etiske krav som berøres	Land
Overtidsproblematikk	Arbeidstakerrettigheter	Kina, Thailand, Indonesia, Malaysia
Arbeidsforhold for migrantarbeidere	Arbeidstakerrettigheter	Thailand, Italia, Tyrkia, Malaysia
Mangelfull kontroll av ulike ledd i verdikjeden, spesielt på gårds-nivå	Arbeidstakerrettigheter/HMS	Flere land
Uspesifisert opprinnelse på råvarer	Kontroll over leverandørkjeden	Flere land

C) Av vurderte leverandører, rapporter:

Oppfølging av vurderte leverandører i 2018:	Prosentandel (%)
Prosentandel som ikke ble valgt som resultat av screeningen	0 %
Prosentandel som det er stilt forbedringskrav til	

D) Gi eventuelle utfyllende kommentarer om hvordan leverandørene dere har vurdert er fulgt opp:

Det er vanskelig å stadfeste hvor mange prosent det har blitt stilt forbedringskrav til. Alle leverandører der det har blitt oppdaget mangler vil bli stilt krav til. Dette kan enten gjøres via produktsjef, via innkjøpsorganisasjonen United Nordic, via fagsjef bærekraftig handel eller via BSCI.

Oversikt over hvor produksjonen skjer hos eksisterende leverandører

Q2.2 Beskriv bedriftens kunnskap om hvor produksjonen skjer. Beskriv spesielt:

Kjennskap til produsenter i nærmeste produksjonsledd (first tier):

ja

Hvorvidt underleverandører og råvareproduksjon er kartlagt:

For noen risikoleverandører, i henhold til prioriteringer gjort ut i fra risikovurdering.

Utfordringer relatert til sporbarhet:

F.eks; Et produkt som er produsert i et land, består ofte av flere enkeltingredienser som har ulik opprinnelse. Å tilegne seg full oversikt over opprinnelsesland på enkeltråvarer er utfordrende, spesielt om man ønsker å ha informasjon helt ned på gårds-nivå. Skiftende/manglende råvaretilgang kan også endre opprinnelse på råvare, noe som gjør det mer utfordrende å til en hver tid ha full sporbarhet på produktene.

Andre relevante opplysninger:

Svar i Q2.3 gjelder kun definerte risikoland. Hittil kartlagte underleverandører i første produksjonsledd er også inkludert.

Q2.3 Oppgi antall produsenter i nærmeste produksjonsledd per produksjonsland (som bedriften har oversikt over):

Land	Antall
Belgia	14
Bolivia	1
Brasil	1
Bulgaria	2
Canada	1
Chile	1
Danmark	41
Estland	1
Filippinen	2
Finland	5
Frankrike	10
Hong Kong	6
India	4
Indonesia	2

Land	Antall
Irland	2
Italia	25
Kina	69
Lithuania	1
Malaysia	1
Namibia	1
Nederland	42
New Zealand	2
Norge	52
Peru	5
Polen	14
Serbia	1
Singapor	1
Spania	11
Storbritania	27
Sveits	2
Sweden	50
Taiwan	2
Thailand	13
Tsjekkia	2
Tyrkia	6
Tyskland	36
Ungarn	1
Uruguay	4
USA	10
Vietnam	6
Østerike	4
Japan	1
Filippinen	1
Sri Lanka	1

Metode for å kartlegge risiko hos eksisterende leverandører

Q2.4 Har bedriften et 'overordnet risikobilde' (på land/bransjenivå) når det gjelder arbeidsforhold, menneskerettigheter, miljø og korrupsjon i egen leverandørkjede?

Ja

Hvis ja, beskriv metode og kilder som er benyttet:

Geografi, råvarer, kjennskap til leverandør, BSCI rapporter. Kjøper også inn risikoanalyser fra eksternt firma blant annet DnV, BSCI og Verisk Maplecroft. Faglige og forskningsbaserte rapporter blir også tatt i bruk til den grad det er relevant. I særlige situasjoner, og hvor det er nødvendig bestiller vi eksterne rapporter fra relevante fagmiljøer.

Q2.5 Beskriv bedriftens framgangsmåte for å kartlegge forholdene hos 'enkeltleverandører' i rapporteringsåret. Beskriv:

Kriterier som er lagt til grunn for å prioritere hvilke leverandører som kartlegges

Risikoland, risikoprodukter, risikoråvarer

Omfang (andel og geografisk område) av leverandører som er kartlagt

95 % av alle risikoleverandører er kartlagt. Det vil si identifisert og besluttet at leverandøren skal revideres i BSCI eller liknende.

Metoder som er benyttet i kartleggingen:

Majoriteten av Unils leverandører i risikoland er risikokartlagt. Det vil si at de er identifisert, evaluert ihht. hvorvidt det er gjennomført sosiale revisjoner hos produsent, evaluert som potensiell leverandør for besøk og har blitt gjort en risikovurdering av. Årlig blir et antall leverandører plukket ut for leverandørbesøk.

Eventuelt andre relevante forhold:

Da vi har gått bort fra vår tidligere leverandørevaluering vil indikator 2.2. vise en nedgang i antall eksisterende leverandører som har blitt kartlagt. Vi gjør grundige vurderinger av risikoleverandører. Alle leverandører har blitt risikovurdert og blir dette årlig for å sikre at eventuelle risikoleverandører føles opp. Alle leverandører/produkter blir risikoevaluert . 102 gjenspeiler antall risikoprodusenter - og ikke totalt antall leverandører til Unil.

Indikator 2-2: Antall eksisterende leverandører kartlagt for enten arbeidsforhold, menneskerettigheter, miljø, korrupsjon eller leverandøroppfølgingsprogram, fordelt på kartleggingsmetode:

Antall leverandører kartlagt totalt	2018	2017	2016
Antall leverandører kartlagt	104	250	30

Antall leverandører kartlagt fordelt på metode	2018	2017	2016
Gjennomført sosial revisjon hos risikoprodusenter	83		
Besøk Unil + UN	15	18	
Antall leverandører risikovurdert (alle)			

Beskrivelse av risikobilde i leverandørkjeden

Q2.6 Basert på utført kartlegging, beskriv risikobildet i bedriftens leverandørkjede med tanke på manglende etterlevelse av retningslinjene for etisk handel.

Beskriv og begrunn spesielt:

Hvilke produsentland som anses å ha høyest risiko:

Thailand, Vietnam, Indonesia, Elfenbenskysten (kakao, gjennom underleverandører), Tyrkia, Italia, Kina

Hvilke etiske krav som er mest utsatt for brudd:

Ansettelsesrutiner migrantarbeidere, overtidsbetaling, overtidsregulering av timer, organisasjonsfrihet, brudd på HMS-standarder på gårdsnivå.

Utfordringer knyttet til underleverandører og råvareproduksjon:

Jo nærmere primærnæringene vi nærmer oss jo vanskeligere er det å ha oversikt og kontroll til enhver tid. Noe av årsaken til dette er at denne delen kan være relativt ustrukturert. Endring på opprinnelse på råvarer grunnet skiftende råvaretilgang er også en negativt påvirkende faktor.

Andre særskilte utfordringer, f. eks. knyttet til at leverandører er lokalisert i eksport-/frisoner eller bruker innleid arbeidskraft:

Migrantarbeidere. Migrantarbeidernes situasjon må følges i flere av våre leverandørland hvor utnyttelse utbredt, ofte med et dårlig regelverk, eller ingen håndhevelse av regelverk og lite nasjonalt fokus på problemene (eks: Italia, Thailand).

3. TILPASSE

Tilrettelegging av innkjøpspraksis

3. TILPASSE TILRETTELEGGING AV INNKJØSPRAKSIS

Langsiktighet i leverandørrelasjoner

Q3.1 Beskriv bedriftens policy og/eller praksis når det gjelder varighet av leverandørrelasjoner.

I bransjen Unil operer i er det normalt at det brukes relativt korte kontrakter. Forholdene til et få utvalgte leverandører er likevel langsiktige. I tillegg har vi eksempler på bruk av langsiktige avtaler da vi ønsker forbedringer i forbindelse med etiske problemstillinger eller implementere særlige prosjekter. Våre avtaler er stort sett 1-2 år lange, men kundeforholdene er i svært stor grad langsiktig.

Indikator 3-1: Andel av totalt innkjøp som gjøres fra leverandører som bedriften har et langvarig forretningsforhold til (se definisjon):

	2018	2017	2016
Prosentandel med langsiktige avtaler:			

Innkjøpspraksis

Q3.2 Har bedriften undersøkt eller vurdert hvordan bedriftens innkjøpspraksis påvirker bedriftens leverandører?

Nei

Hvis ja, beskriv hvordan dette ble gjort, samt de viktigste funnene:

Q3.3 Har bedriften gjort tilpasninger i egen innkjøpspraksis for å bidra til bedre arbeids- og miljøforhold hos sine leverandører eller underleverandører?

Ja

Hvis ja, beskriv tilpasningene som er gjort:

Unil har delvis tilpasset innkjøpspraksis ved å fremme bruken av bærekraftige/etiske sertifiseringsordninger. Vi streber etter å sertifisere særlig utsatte produkter.

Indikator 3-2: Medgått tid for å betale leverandører

A) Rapportert antall dager i bedriftens standardbetingelser for å betale leverandører:

Antall dager i standardbetingelser for å betale leverandører	2018	2017	2016
Antall dager for å betale:	30	30	30

B) Rapportert prosentandelen av alle leverandørbetalinger utført i tide:

Prosentandel av alle leverandørbetalinger utført i tide	2018	2017	2016
Prosentandel utført i tide:	92,0 %	85,0 %	100,0 %

Vurdering av effekten av tiltak for å forbedre innkjøpspraksis

Q3.4 Beskriv hvordan bedriften vurderer effekten av gjennomførte tiltak for å tilrettelegge sin innkjøpspraksis:

Ved å benytte sertifisering- og merkeordninger som eksempelvis Fairtrade med flere, reduserer vi risikoen for alvorlige brudd på anstendige arbeidsforhold, og sikrer anstendige råvarepriser til bøndene. Vi erkjenner at bruken av sertifiseringsordninger er bare et av flere verktøy, og det er også nødvendig med annen oppfølging av risikoleverandører/produsenter.

4. SAMARBEIDE

Forbedringer i leverandørkjeden

Foto: Shutterstock

4. SAMARBEIDE FORBEDRINGER I LEVERANDØRKJEDEN

Produktdesign og råvarevalg

Q4.1 Har bedriften valgt produktdesign eller råvarebruk for å bidra til bedre arbeidsforhold eller miljø i leverandørkjeden?

Ja

Hvis ja:

Beskriv tiltak som er gjennomført i rapporteringsåret:

Bruken av sertifiserings- og merkeordninger, ref punkt 3.3, kan ansees som et bevisst valg av råvarebruk. Vi har også benyttet miljøsertifiseringer, som feks Svanemerket på en rekke non-food-produkter i løpet av 2018.

Vi jobber også kontinuerlig med emballasjeoptimering i form av å øke fyllingsgrad på produkter, endring av emballasjemateriale fra eksempelvis hermetikk til tetra, men også i form av å velge emballasje som optimaliserer transport av varer.

Vi jobber med å sikre sertifisert palmeolje der vi ikke har kunnet fjerne palmeoljen av ulike grunner.

Beskriv hvilken effekt bedriften anser at tiltakene har:

Ved å optimere emballasje på både forbrukerpakning og øvrig emballasje sikrer vi mindre svinn som igjen gagnar miljøet. Emballasjeoptimering har også positiv miljøpåvirkning, da det feks reduserer CO₂-utslipp i forbindelse med transport, men også utvinning av råvarer til emballasje. Bruken av miljøsertifiseringer som eks. Svanemerket sikrer redusert bruk av unødvendige kjemikalier.

Som tidligere nevnt; ved å benytte sertifisering- og merkeordninger som eksempelvis Fairtrade med flere, reduserer vi risikoen for alvorlige brudd på anstendige arbeidsforhold, og sikrer anstendige råvarepriser til bøndene.

Kompetansehevingstiltak hos leverandører

Q4.2 Har bedriften identifisert hvilke behov bedriftens leverandører har for kompetanseheving for å kunne etterleve retningslinjene for etisk handel?

Ja, delvis

Hvis ja, oppgi:

Identifiserte kompetansehevingsbehov:

Kompetansebehovet er stort avhengig av problemstillingene leverandørene står overfor. Dette er typisk generelle arbeidstakerrettigheter og HMS, men vi ser også at medarbeiderinvolvering, fagforeningstilrettelegging etc. er viktige behov som kommer frem.

I Thailand har vi identifisert et spesifikt behov for opplæring innenfor etisk rekruttering relatert til ansettelse av migrantarbeidere i matindustrien.

I tillegg har vi gjennom vårt samarbeid med aktører i United Nordic, identifisert behovet for å fremme kompetansen rundt bærekraftig risproduksjon i Pakistan.

Planlagte kompetansehevingstiltak:

Unil har i løpet av 2018 implementert QuizRR opplæring hos 2 (3 en i oppstartsfasen) fabrikker i Kina. I løpet av 2019 vil vi utvide dette til fem fabrikker.

Vi har i tillegg støttet utviklingen av en nytt QuizRR-pilotprosjekt i Thailand, som fokuserer på migrantproblematikken og etisk rekruttering. Unil har invitert to produsenter i Thailand til å delta i pilotprosjektet på denne opplæringen. Opplæringen vil begynne i første/andre kvartal 2019.

I henhold til kompetansebehov identifisert hos risprodusenter i Pakistan, har Unil i løpet av 2018 inngått et samarbeid med Oxfam med det formål å fremme bærekraftig basmatirisproduksjon i Pakistan.

Leverandører som er omfattet med tanke på: antall, land/geografisk område og type leverandører:
For 2018:

QuizRR - oppstart 3 produsenter i Kina og 2 produsenter i Thailand

Risprosjekt: 1 leverandør til Unil, med flere underleverandører i Pakistan.

Q4.3 Har bedriften bidratt til kompetanseheving hos leverandører i rapporteringsåret?

Ja

Hvis ja, beskriv i tabellen under:

Gjennomførte kompetansehevingstiltak

Leverandører som er omfattet med tanke på: omfang, land/geografisk område og forventet effekt

Kompetansehevingstiltak (organisert selv eller av andre)	Antall leverandører	Land / geografisk område	Effekt (forventet eller målt)
QuizRR	2 (3)	Kina	Bedre kunnskap rundt arbeidstakerrettigheter
Møter og diskusjoner ved leverandørbesøk	15	Thailand, Kina, Italia, Hellas, Tyrkia	Forbedre avvik ved revisjoner/etisk rekruttering/migrantproblematikk

Forbedringstiltak hos leverandører

Indikator 4-1: Forbedringstiltak som gjelder arbeidsstandarder og menneskerettigheter (MR)

A) Rapportert antall og prosent av eksisterende leverandører hvor det har blitt identifisert mangler relatert til krav knyttet til arbeidsforhold og menneskerettigheter.

Identifiserte mangler relatert til arbeidsforhold og MR	Antall	Prosentandel
Leverandører hvor det i rapporteringsåret er kartlagt mangler relatert til kravene på arbeidsforhold og menneskerettigheter	11	

B) Rapportert prosentandel av leverandørene med kartlagte mangler (oppgitt i A) hvor:

Det ble avtalt eller stilt krav til forbedringer
Forbedringstiltak ble gjennomført
Kontrakter ble avsluttet (f.eks. ved manglende forbedringsvilje)

Vis også hvordan forbedringstiltakene fordeles på henholdsvis etiske krav og geografisk område.

Forbedringstiltak tilknyttet arbeidsforhold og MR	2018	2017	2016
Prosentandel hvor det ble avtalt eller stilt krav til forbedringer*	100 %	100 %	100 %
Prosentandel hvor forbedringstiltak ble gjennomført*	50 %	80 %	100 %
Prosentandel hvor kontrakter ble avsluttet*	0 %	0 %	0 %

* Prosentandel av leverandører hvor det er kartlagt mangler (prosent av antall i 'A')

Prosentfordeling på etiske krav i 2018	Forbedringstiltak gjennomført (%)
Helse, miljø og sikkerhet	50 %
Arbeidstid	
Marginaliserte befolkningsgrupper	
Ledelsessystemer relatert til arbeidsforhold / menneskerettigheter	50 %

Prosentfordeling på geografisk område i 2018	Forbedringstiltak gjennomført (%)
Europa	30 %
Asia	70 %
Øvrige	

C) Gi utfyllende informasjon om hva de viktigste forbedringstiltakene består i:

Forbedringstiltakene er under oppfølging. Rutiner for å sikre rettigheter for migrantarbeidere (marginaliserte befolkningsgrupper). Jevnlige leverandørbesøk og dialog er viktige elementer i oppfølgingen, i tillegg til å kreve dokumentasjon på forbedringer. I enkelte saker har dialog og samarbeid med BSCI og ETI/IEH vært essensielt for å finne gode løsninger.

Vi benytter også Amfori/BSCI som et verktøy for å identifisere forbedringsbehov og sørge for forbedringstiltak. Dersom produsenter scorer dårlig på revisjoner i BSCI, er det krav om å utvikle og dele en tiltaksplan for å rette opp i mangler. I 2017 delte hele 25 produsenter (ikke inkl. i tall ovenfor) en konkret tiltaksplan med forbedringspunkter med oss. Noen av disse opplevde forbedringer i revisjonsresultat etter etablert tiltaksplan. Dessverre var det også flere som ikke viste forbedringer, og som må følges opp videre i løpet av 2019. Hovedproblemstillingene er innenfor HMS og overtidsproblematikk og anstendig betaling, og de fleste av disse produsentene er lokalisert i Kina.

Q4.4 Beskriv tiltak bedriften har gjennomført for å bidra til at arbeidere mottar en anstendig lønn som dekker basisbehovene til arbeiderne og deres familier, så som:

Kartlegging av arbeidernes lønn og sammenstilling med standarder for anstendig lønn: Gjøres standard i alle BSCI revisjoner da opp mot vår CoC og nasjonal lovgivning.

Tiltak for å redusere gap mellom faktisk lønn og lønn som dekker basisbehovene:

Eventuelle andre tiltak:

Q4.6: Beskriv tiltak som bedriften har gjennomført i rapporteringsåret for å motvirke korrupsjon i leverandørkjeden. Inkluder:

Krav til endring av leverandørers praksis og opphør av kontrakter: Ansatte med innkjøpsfullmakt i Unil har gjennomført dilemmatrening i antikorrupsjon ila 2018.

Tiltak for å forbedre organisasjonens anti-korrupsjonsprogram: Det er alltid to personer som ser igjennom og godkjenner innkjøpskontrakt før signering.

Bruk av sertifisering

Q4.7 Beskriv bedriftens policy på hvorvidt sertifisering benyttes som metode for å oppnå forbedringer i leverandørkjeden:

Unil har definert policy på bruk av sertifiseringer ved utvalgte risikoråvarer dette inkluderer kaffe, te, kakaoprodukter, palmeolje, oppdrettsreker, villfisk fra risikoområder samt en rekke policyer knyttet til uønskede kjemikalier.

Indikator 4-3: Andel av innkjøpte materialer, produkter og/eller tjenester som er gjenstand for økonomisk, sosial eller miljømessig sertifisering.

Oppgi andel av innkjøpte materialer, produkter og tjenester som er gjenstand for sosial eller miljømessig sertifisering for hver kategori som det er relevant for bedriften å rapportere på:

Kategori materiale / produkt / tjeneste	2018 % sertifisert	2017 % sertifisert	2016 % sertifisert
Varmtvannsreker	100 %	100 %	0 %
Tunfisk (dagligvare)	75 %	80 %	0 %
Te	100 %	75 %	31 %
Kaffe	100 %		
Kakao	70 %		

Vis fordelingen per sertifiseringsstandard for rapporteringsåret:

Kategori materiale / produkt / tjeneste (i 2018)	Sertifiseringsstandard	% sertifisert
Tunfisk (dagligvare)	MSC	75 %
Te	Fairtrade	100 %
Varmtvannsreker	ASC	100 %
Kaffe	UTZ	100 %
Kakao	UTZ	70 %

Forbedringsprosjekter og -tiltak

Q4.8 Beskriv forbedringsprosjekter og -tiltak som er iverksatt i rapporteringsåret for å bidra til etterlevelse av retningslinjene

Prosjektnavn:	Gender Transformation and Responsible Agribusiness Investments in South East Asia (GRAISEA)
Hensikt:	The project offers rice-growers – including women – opportunities for improved productivity, better market access and prices, climate adaptation and environmental conservation. This contributes to the development of a steady supply of top-quality, ethically sourced basmati rice for importers and consumers.
Hovedaktiviteter:	<ul style="list-style-type: none">• Increasing incomes through improved practice and value distribution• Influencing others to support SRP• Enabling women's economic empowerment• Promoting resilience to climate change
Land:	Pakistan
Partnere:	Axfood, Oxfam, Doaba Foundation
Startdato og forventet sluttdato:	August 2018 - August 2021
Læringspunkter og utfordringer:	
Etiske krav som omhandles:	Arbeidstakerrettigheter

Vurdering av effekten av forbedringstiltak

Q4.9 Beskriv hvordan bedriften vurderer effekten av tiltakene, utført i rapporteringsåret, for å oppnå forbedringer i bedriftens leverandørkjede. Vurder effekten opp mot risikobildet og kartlagte mangler:

Det er vanskelig å beskrive den direkte effekten av forbedringstiltakene. Enkelte prosjekter og kursing har forebyggende effekt og er gjennomført med den hensikt å redusere risikoen for brudd. Andre tiltak er gjennomført for å rette opp i identifiserte mangler og brudd på etiske retningslinjer. Her er det varierende resultater, og flere av våre leverandører må følges opp videre i fremtiden. Vi ser likevel positiv påvirkning i form av skjerpede rutiner, villighet til å utføre revisjoner, kommunikasjon av CoC nedover i verdikjeden og bedre forståelse av hvilke krav vi har til etisk handel.

5. KOMMUNISERE

Bevisstgjøring, dialog og oppslutning

Foto: Shutterstock

Intern og ekstern kommunikasjon om etisk handel

Q5.1 Beskriv hvordan bedriften kommuniserer 'internt' om arbeidet med etisk handel:

Intranet, gjennom interne samlingsmøter og mail

Q5.2 Beskriv hvordan bedriften kommuniserer 'ekstern' om arbeidet med etisk handel:

Unil publiserer en årlig Bærekraftsrapport. Unil kommuniserer også gjennom NorgesGruppens samfunnsrapport og diverse pressemeldinger, foredrag/presentasjoner.

Q5.3 Oppgi hvilke temaer bedriften har kommunisert om med interessenter (stakeholders) i rapporteringsåret vedrørende arbeidet med etisk handel. Vis:

Hvilke interessentgrupper som var involvert

Om det gjaldt dialog om påvirkning av bedriftens aktiviteter i leverandørkjeden.

Om det gjaldt kommunikasjon av bedriftens resultater av arbeidet med etisk handel

Tema	Interessenter	Om påvirkning av bedriftens arbeid	Om resultatene av bedriftens arbeid
Matsvinn (holdbarhetsmerking)	Bransje, kunder dagligvare	Ja	Ja
Avskoging ihht. palmeolje	Storhusholdningskunder	Nei	Ja
Migrantarbeidere Thailand	BSCI, ETI, United Nordic	Ja	Ja
Migrantarbeidere Italia, tomatindustri	Medier, United Nordic, Morselskap	Ja	Ja

Q5.4 Har bedriften publisert åpne lister over sine leverandører eller gjør bedriften denne informasjonen tilgjengelig på annen måte til interessenter?

Nei

Hvis ja, beskriv nærmere:

Q5.5 Oppgi nøyaktig webadresse hvor bedriften publiserer informasjon og/eller rapporterer om arbeidet med etisk handel:

<https://unil.no/>

Styrke oppslutningen om etisk handel og erfaringsdeling

Q5.7 Har bedriften i rapporteringsåret gjort tiltak for å styrke oppslutningen om arbeidet med etisk handel eller delt erfaringer?

Ja

Hvis ja, beskriv tiltak for å styrke oppslutningen relatert til aktuelle målgrupper som:

Leverandører
Nettverk og sammenslutninger
Myndigheter/offentlige instanser
Andre

Type tiltak	Antall	Hvem omfattes av tiltaket	Beskrivelse
Bransjespesifikt samarbeid	1	I samarbeid med IEH	Aktsomhetsvurdering cashewnøtter

Kontakt:

Unil AS

Julie Haugli Aarnæs

julie.haugli.aarnaes@unil.no

98680001